

پایایی درون آزمونگر اندازه گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت تست‌های Hug up و Full can

دریافت: ۱۳۹۶/۰۵/۱۵ ویرایش: ۱۳۹۶/۰۹/۱۰ پذیرش: ۱۳۹۶/۰۹/۱۷ آنلاین: ۱۳۹۶/۰۹/۱۸

چکیده

زمینه و هدف: از سونوگرافی برای ارزیابی مورفوولوژی عضله (طول، عمق، سطح مقطع، حجم و زاویه پر شکل عضله) استفاده می‌شود. عضله سوپراسپیناتوس متداول‌ترین عضله در گیر در بین عضلات روتاتور کاف است. تاکنون هیچ مطالعه سونوگرافی برای بررسی پایایی اندازه گیری ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت تست‌های EC، Full can (FC)، Hug up (HU) و Empty can (EC) انجام نشده است. هدف این مطالعه بررسی پایایی درون آزمونگر برای اندازه گیری ضخامت سوپراسپیناتوس در وضعیت تست‌های گفته شده بود.

روش بررسی: این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی بود که به مدت چهار هفته (بهمن تا اسفند ۱۳۹۵) روی ۱۰ زن سالم ($22/10 \pm 2/76$ سال) بدون پاتولوژی تاندونی انجام شد. ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت استراحت و وضعیت‌های انقباضی (وضعیت تست EC: شانه در 90° درجه الیشن در صفحه اسکپشن و شست رو به زمین، وضعیت تست FC: شانه در 90° درجه الیشن در صفحه اسکپشن و شست رو به سقف، وضعیت تست HU: آرنج خم و کف دست روی شانه سمت مقابل با وزنه مچی $kg(0/0)$ توسط یک آزمونگر و در یک روز انجام شد.

یافته‌ها: تمام مقادیر ضرب پایایی برای اندازه گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس بیش از $0/90$ به دست آمد. مقدار ضرب پایایی برای وضعیت استراحت $0/90$ (فاصله اطمینان $0/95-0/97$)، وضعیت تست‌های EC، FC و HU به ترتیب $0/96$ (فاصله اطمینان $0/95-0/99$)، $0/97$ (فاصله اطمینان $0/95-0/99$) و $0/96$ (فاصله اطمینان $0/95-0/99$) بود.

نتیجه گیری: اندازه گیری ضخامت اولتراسونیک سوپراسپیناتوس در وضعیت‌های استراحت و تست‌های EC، FC و HU روشی پایا است و می‌تواند تغییرات ضخامت سوپراسپیناتوس را بین تست‌های فوق مقایسه کند.

کلمات کلیدی: ضخامت عضله، پایایی، تست، اولتراسونوگرافی.

راضیه نظری^۱مهری قاسمی^{۲*}فریده هفغان منشادی^۳علیرضا اکبرزاده باغبان^۳

۱- گروه فیزیوتراپی، دفتر تحقیقات و فناوری دانشجویی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۲- گروه فیزیوتراپی، مرکز تحقیقات فیزیوتراپی دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۳- گروه علم پایه، مرکز تحقیقات پرتونومیکس، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: تهران، خیابان دماوند، روبروی بیمارستان بوعلي، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده علوم توانبخشی، گروه فیزیوتراپی.

تلفن: ۰۲۱-۷۷۵۶۱۷۳ کدپستی ۱۶۱۹۱۱۱۱۱ E-mail: mehri_ghasemi@sbmu.ac.ir

مقدمه

و توانبخشی کاربرد دارد، ضروری است که پایایی اندازه گیری‌های آن مورد بررسی قرار گیرد.^۳ تاکنون پایایی اندازه گیری ضخامت اولتراسونیک در بسیاری از عضلات مانند سوپراسپیناتوس، اینفراسپیناتوس، تراپزوفاقانی، لواتوراسکاپولا، رومبوبید مازور، کوادریسپس، همسترینگ‌ها، مولتی فیدوس و گلوئوس ماذگزیموس مورد بررسی قرار گرفته است.^۴ در بین عضلات روتاتور کاف، صدمات سوپراسپیناتوس شایع‌تر است زیرا به طور تقریبی در تمام وضعیت‌های مفصل شانه، در حال

اولتراسونوگرافی یک روش تصویربرداری پزشکی غیرتهاجمی، ارزان و در دسترس است که برای تشخیص یا درمان بیماری‌ها و تحقیقات پزشکی، به تصویرکشیدن تاندون‌ها، عضلات، مفاصل، عروق و ارگان‌های داخلی بدن، ارزیابی مورفوولوژی عضله و بیوفیزیک به کار می‌رود.^۵ از آنچاکه اولتراسونوگرافی در حیطه پژوهشی

انقباض بوده یا به طور غیرفعال تحت تنشی قرار دارد.^۶ اهمیت این موضع موجب شده که در پژوهش‌های بسیاری، ویژگی‌های ساختاری این عضله مورد بررسی قرار گیرد.

همه اندازه‌گیری‌ها توسط یک فیزیوتراپیست انجام گردید که پیش از شروع پروژه، تحت آموزش یک فیزیوتراپیست با تجربه در زمینه تحقیقات سونوگرافی قرار گرفت و پس از تمرین اندازه‌گیری‌ها روی سه نفر، مطالعه‌ی اصلی آغاز گردید. در ابتدای پروژه، داوطلبان از سه پاکت، وضعیت‌های EC، FC و HU را به طور تصادفی انتخاب کردند و شانه‌ی راست آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت (همه داوطلبان راست دست بودند). برای انجام سونوگرافی، ناحیه‌ی مورد نظر با الکل تمیز شد و مانیتور دستگاه خارج از دید داوطلبان قرار گرفت. داوطلبان روی صندلی پشتی دار نشستند در حالی که کف پای آن‌ها روی زمین بود و وضعیت صحیح خود (نشستن بدون قوزکردن و چشم‌ها رو به جلو در راستای افق) را حفظ کردند. در پژوهش کنونی از روش Schneebeli برای تعیین ضخامت اولتراسونیک عضله استفاده شد: در این روش ابتدا خار اسکاپولا را مشخص کرده و با مارکر روی پوست علامت‌گذاری می‌کنیم، سپس پروب به صورت افقی بالای خار اسکاپولا قرار می‌گیرد تا نمای مثلثی شکل عضله سونوگرافیاتوس روی مانیتور دستگاه دیده شود. پس از آن ضخامت عضله در فاصله‌ی ۲۰ mm بین فاسیای فوقانی عضله و بخش داخلی حفره‌ی سونوگرافیاتوس اندازه‌گیری می‌شود.^۷ اندازه‌گیری‌های ضخامت عضله سونوگرافیاتوس در چهار وضعیت انجام گرفت: ابتدا وضعیت استراحت با قرار گیری بازو در کنار بدن و سپس وضعیت انقباض عضله سونوگرافیاتوس که وضعیت تست‌های EC، FC و HU بود.

برای حفظ وضعیت بازو در تست‌های EC و FC، صفحه‌ی اسکیشن (۴۵ درجه جلوی صفحه‌ی فرونتال) با گونبامتر در مفصل شانه مشخص گردید و تخته‌ای با درجه‌بندی‌های ۹۰ درجه‌ای در این راستا قرار گرفت و وزنه مچی ۰/۵ kg به مچ دست بسته شد. برای وضعیت تست HU، کف دست با انگشتان باز و آرنج خم روی شانه‌ی سمت مقابله قرار گرفت و وزنه به انتهای بازو بسته شد.^{۱۱}

برای وضعیت‌های انقباض، راستای پروب با وضعیت اسکاپولا تطابق یافت تا دوباره همان تصویر از عضله دیده شود. هر وضعیت حدود ۱۰ ثانیه حفظ شد و بین وضعیت‌ها یک دقیقه استراحت داده شد. برای هر وضعیت دو تصویر ثبت شد و میانگین ضخامت

انقباض بوده یا به طور غیرفعال تحت تنشی قرار دارد.^۶ اهمیت این موضع موجب شده که در پژوهش‌های بسیاری، ویژگی‌های ساختاری این عضله مورد بررسی قرار گیرد. سونوگرافی روشنی به نسبت دقیق و معتبر برای اندازه‌گیری ضخامت عضله سونوگرافیاتوس در مقایسه با CTS و MRI است.^۷ برخی مطالعات، پایاپی اولتراسونیک ضخامت عضله سونوگرافیاتوس را در وضعیت‌های استراحت (بازو کنار بدن) یا انقباض (ابداکشن بازو) اندازه‌گیری کرده‌اند.^{۸,۹} در این مطالعات اندازه‌گیری در وضعیت انقباض عضله و بدون چرخش در مفصل شانه بوده است، درحالی که وضعیت چرخش مفصل نقش مهمی در تولید نیروی عضله سونوگرافیاتوس دارد.^{۱۰}

پژوهش کنونی با هدف تعیین پایاپی درون‌آزمونگر برای اندازه‌گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سونوگرافیاتوس در وضعیت استراحت و تست‌های EC، FC و HU انجام شد.

روش بررسی

این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی بود که جهت تعیین پایاپی درون‌آزمونگر در اندازه‌گیری اولتراسونیک ضخامت عضله سونوگرافیاتوس انجام شد. در این مطالعه ۱۰ زن سالم در محدوده‌ی سنی ۱۹-۲۸ سال از بین دانشجویان دانشکده‌ی علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تهران به روش غیرتصادفی ساده در دسترس شرکت کردند.

پس از تعیین دارا بودن معیارهای ورود به مطالعه، توضیح مراحل پژوهش برای افراد و امضای رضایت‌نامه، افراد وارد مطالعه شدند. ابتدا افراد پرسشنامه‌ی مشخصات فردی را تکمیل کردند. شرایط ورود به مطالعه شامل داشتن شاخص توده‌ی بدن در محدوده‌ی طبیعی، نداشتن سابقه‌ی شکستگی، بی‌ثباتی و جراحی در آرنج، شانه و گردن، نداشتن درد شانه و گردن و نداشتن بیماری‌های سیستمیک و عصبی-عضلانی بود. پژوهش کنونی در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با کد اخلاق ۱۳۹۶-۳۹ مورد تصویب قرار گرفت.

برای اندازه‌گیری ضخامت عضله از دستگاه سونوگرافی (model: HS-2100, Hyundai company, Japan) با پروب خطی ۷/۵ مگاهرتزی استفاده شد. برای اندازه‌گیری وزن از ترازو، (model: TH0614، www.SID.ir

ضخامت توسط محاسبه ضریب پایایی با فاصله اطمینان ۹۵٪، خطای معیار اندازه‌گیری (SEM) و حداقل تغییر قابل بررسی (MDC) صورت گرفت. درصورتی که مقدار ضریب پایایی با فاصله اطمینان ۹۵٪ کمتر از ۰/۰۵، بین ۰/۰۷۵ تا ۰/۰۹، بین ۰/۰۹ تا ۰/۱۷۵ و بیشتر از ۰/۱۹ باشد به ترتیب نشانه‌ی یکام، ضعف، متسط، خوب و عالی محسوب شد.

مافتھا

داوطلبان شامل ۱۰ زن سالم با میانگین سن $22/10 \pm 2/76$ سال، قد $161/10 \pm 4/50$ cm، وزن $kg 57/20 \pm 5/11$ و شاخص توده‌ی بدن $kg/m^2 22/0 \pm 1/23$ بودند. میانگین و انحراف‌معیار ضخامت سونوگرافیک عضله سوپرالسپیناتوس در وضعیت استراحت و وضعیت تست‌ها در حدول ۱ آورده شد.

پایایی درون آزمونگر برای اندازه گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپر اسپیناتوس در همان روز برای وضعیت استراحت، خوب و برای وضعیت تست های EC FC و HU عالی بود. شاخص های پایابه درون آزمونگر در جدول ۲ آورده شد.

به دست آمده در دو تصویر محاسبه گردید. در پایان، علامت گذاری‌ها با الكل از روی پوست پاک شدند. این اندازه‌گیری‌ها، در همان روز روی داوطلبان تکرار گردید.

در اندازه‌گیری‌های سونوگرافیک ضخامت عضله‌ی سوپر‌اسپیناتوس برای جلوگیری از خطای آناتومیک و تکنیکی به مواردی مانند ضخامت بافت چربی روی عضله، فشار پرور و زاویه‌ی قرارگیری پرور روی پوست توجه شد.⁴ برای جلوگیری از فشار بیش از حد پرور، ژل به مقدار کافی روی محل قرار داده شد و فشار ملایم در حد تماس کامل پرور با پوست اعمال گردید.⁵ برای جلوگیری از خطای ناشی از تغییر زاویه‌ی پرور نسبت به سطح پوست که اندازه و عمق تصویر عضله را افزایش می‌دهد⁶ مقدار تغییر زاویه‌ی پرور جزبی و در حد تطابق با وضعیت اسکاپولا برای رویت ظاهر عضله‌ی سوپر‌اسپیناتوس، بود.

تحلیل داده‌ها توسط SPSS software, version 20 (IBM SPSS, Armonk, NY, USA) انجام شد و از شاخص‌های میانگین و انحراف معیار برای توصیف ضخامت عضله استفاده گردید. نوع ضربی پیایانه، در این مطالعه (3,1) ICC بود. میزان پایایی، درون آزمون نگیرای

حلوا: اضطراب سنه گ افک سه: السیناته (مانگ: انح افمعار) در وضعيت استاحت و وضعيت تستها (۱=۱)

وضعیت HU	وضعیت FC	وضعیت EC	وضعیت استراحت	ضخامت سوپر اسپیناتوس (mm)
۱۶/۰۳±۱/۸۳	۱۵/۹۸±۱/۵۱	۱۵/۳۶±۱/۴۱	۱۰/۴۳±۰/۹۰	اندازه گیری اول
۱۵/۹۶±۱/۶۴	۱۷/۰۰±۱/۵۷	۱۵/۳۵±۱/۴۴	۱۰/۳۶±۰/۹۴	اندازه گیری دوم

EC: Empty Can, FC: Full Can, HU: Hug Up

جدول ۲: شاخص‌های پایایی اندازه‌گیری‌های اولتراسونیک ضخامت سوپرالسپیناتوس (n=10)

وضعیت‌ها	ضریب پایابی درون آزمونگر	فاصله اطمینان ۹۵٪	خطای معیار اندازه‌گیری	حداقل تغییر قابل اندازه‌گیری
وضعیت استراحت	۰/۹۰	۰/۶۵	۰/۹۷	حد پایین حد بالا
وضعیت EC	۰/۹۶	۰/۸۷	۰/۹۹	۰/۲۶
وضعیت FC	۰/۹۷	۰/۹۰	۰/۹۹	۰/۲۳
وضعیت HU	۰/۹۶	۰/۸۶	۰/۹۹	۰/۳۴
				۰/۷۷
				۰/۷۲
				۰/۶۶
				۰/۹۶

EC: Empty Can, FC: Full Can, HU: Hug Up

نتایج تست ضریب پایا بی ICC، سطح معناداری ۰/۰۵

بحث

ابداکشن، مقادیر ضریب پایایی برای سمت سالم در وضعیت فعال و غیرفعال به ترتیب $0/89$ و $0/84$ و برای سمت درگیر به ترتیب $0/89$ و $0/83$ بود.^{۱۷} مقادیر ضریب پایایی در این مطالعه نسبت به مطالعه‌ی کنونی کمتر است که می‌تواند به علت سن داوطلبان و پاتولوژی عضله باشد.

استفاده از آناتومی سطحی و سایه‌ی صوتی (Acoustic shadow) می‌تواند منجر به بهبود پایایی اندازه‌گیری در مطالعات شود^۹ که هر دو مورد در مطالعه‌ی کنونی مدنظر بودند. افزون بر این در اندازه‌گیری‌های سونوگرافیک ضخامت عضله، بیشتر بودن بافت چربی روی عضله تشخیص فاسیای عضلانی را مشکل می‌کند.^۸ در این مطالعه داوطلبان افراد جوان با شاخص توده‌ی بدنه پایین بودند که تشخیص فاسیای سوپراسپیناتوس را آسان می‌نمود. می‌توان گفت مجموعه‌ی عوامل گفته شده نقش بسزایی در پایایی بالا در مطالعه‌ی کنونی داشته باشد.

پایایی اندازه‌گیری‌ها در پژوهش کنونی توسط یک آزمونگر انجام شد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات بعدی پایایی بین آزمونگر نیز محاسبه شود. بهتر است در مطالعات آینده پایایی اندازه‌گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت‌های EC و FC و HU توسط روش‌های مختلف اندازه‌گیری ضخامت عضله محاسبه شود.

پایایی بالای درون آزمونگر در اندازه‌گیری ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در مطالعه‌ی کنونی نشان می‌دهد اولتراسونوگرافی ابزار قابل اعتمادی برای این منظور است و می‌توان از آن برای بررسی عضله‌ی سوپراسپیناتوس در وضعیت تست HU و مقایسه‌ی این تست با تست‌های EC و FC استفاده کرد. بهاین ترتیب می‌توان مناسب بودن تست جدید HU برای استفاده در ارزیابی‌ها و تجویز برنامه‌ی تمرینی را بررسی نمود.

سپاسگزاری: این مقاله بخشی از طرح تحقیقاتی تحت عنوان "مقایسه‌ی ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت تست‌های Empty can و Full can و Hug up در زنان سالم" مصوب دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی در سال ۱۳۹۶ به کد ۱۱۵۷۶ می‌باشد که با حمایت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی اجرا شده است.

در این مطالعه پایایی درون آزمونگر برای اندازه‌گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت استراحت وضعیت تست‌های EC، FC و HU بررسی شد. با توجه به این که تمام مقادیر ضریب پایایی در این مطالعه بالای $0/9$ بودند، پایایی قوی برای این اندازه‌گیری‌ها وجود دارد.^{۱۲}

در پژوهش کنونی پایایی اندازه‌گیری ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در وضعیت استراحت نزدیک به مقادیر اندازه‌گیری‌شده در مطالعه‌ی Schneebeli با ضریب پایایی درون آزمونگر اول و $0/92$ برای آزمونگر دوم بود، در عین حال مقادیر میانگین ضخامت عضله در مطالعه‌ی ایشان به طور تقریبی بیشتر از پژوهش کنونی می‌باشد.^۸ در مطالعه‌ی Schneebeli نیمی از داوطلبان مرد بودند. با توجه به این که ضخامت برخی از عضلات در مردان بیش از زنان است، این موضوع می‌تواند دلیلی برای ضخامت بیشتر عضله سوپراسپیناتوس در مطالعه‌ی ایشان نسبت به مقادیر گزارش شده در مطالعه‌ی کنونی باشد.^{۱۳}

در مطالعه‌ی Yi و همکارانش، میانگین ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در ناحیه‌ی بریدگی اسکاپولار در وضعیتی که بازو کنار بدن قرار داشت، بیشتر از مقادیر به دست آمده در پژوهش کنونی می‌باشد.^۹ با توجه به این که عضله سوپراسپیناتوس در بریدگی اسکاپولار بزرگ‌ترین سطح مقطع را دارد^{۱۰} و با وجود رابطه‌ی خطی بین ضخامت و سطح مقطع عضله سوپراسپیناتوس،^{۱۱} ضخامت عضله در بریدگی اسکاپولار بزرگ‌تر است و این موضوع حصول مقادیر کمتر در پژوهش کنونی را توجیه می‌کند. مقادیر پایایی در مطالعه‌ی ایشان شامل ضریب پایایی درون آزمونگر $0/91$ و بین آزمونگر $0/88$ بود.^۹

در مطالعه‌ی Temes، ضریب پایایی درون آزمونگر و بین آزمونگر برای اندازه‌گیری ضخامت اولتراسونیک عضله سوپراسپیناتوس در 45° درجه ابداکشن بازو در صفحه‌ی اسکپشن در وضعیت‌های فعال و غیرفعال، دارای مقادیر $0/9$ یا بیشتر بود^۸ که نشان‌دهنده‌ی پایایی بالا همانند پژوهش کنونی می‌باشد.

در مطالعه‌ی Maloney، برای پایایی اندازه‌گیری ضخامت عضله سوپراسپیناتوس در افراد مسن با درد یک‌طرفه شانه در 45° درجه

References

- Wallwork TL, Hides JA, Stanton WR. Intrarater and interrater reliability of assessment of lumbar multifidus muscle thickness using rehabilitative ultrasound imaging. *J Orthop Sports Phys Ther* 2007;37(10):608-12.
- Whittaker JL, Teyhen DS, Elliott JM, Cook K, Langevin HM, Dahl HH, et al. Rehabilitative ultrasound imaging: understanding the technology and its applications. *J Orthop Sports Phys Ther* 2007;37(8):434-49.
- Koppenhaver SL, Hebert JJ, Fritz JM, Parent EC, Teyhen DS, Magel JS. Reliability of rehabilitative ultrasound imaging of the transversus abdominis and lumbar multifidus muscles. *Arch Phys Med Rehabil* 2009;90(1):87-94.
- Schneebeli A, Egloff M, Giampietro A, Clijser R, Barbero M. Rehabilitative ultrasound imaging of the supraspinatus muscle: Intra- and interrater reliability of thickness and cross-sectional area. *J Bodyw Mov Ther* 2014;18(2):266-72.
- Koppenhaver S, Harris D, Harris A, O'Connor E, Dummar M, Croy T, et al. The reliability of rehabilitative ultrasound imaging in the measurement of infraspinatus muscle function in the symptomatic and asymptomatic shoulders of patients with unilateral shoulder impingement syndrome. *Int J Sports Phys Ther* 2015;10(2):128-35.
- Levangie P, Norkin C, editors. Joint Structure and Function. 5th ed. Philadelphia, PA: FA Davis Co.; 2011. P. 256.
- Dupont AC, Sauerbrei EE, Fenton PV, Shragge PC, Loeb GE, Richmond FJ. Real-time sonography to estimate muscle thickness: comparison with MRI and CT. *J Clin Ultrasound* 2001;29(4):230-6.
- Temes WC, Temes Clifton A, Hilton V, Girard L, Strait N, Karduna A. Reliability and validity of thickness measurements of the supraspinatus muscle of the shoulder: an ultrasonography study. *J Sport Rehabil* 2014;Technical Notes(8). pii: 2013-0023.
- Yi TI, Han IS. Reliability of the supraspinatus muscle thickness measurement by ultrasonography. *Ann Rehabil Med* 2012;36(4):488-95.
- Kim S, Bleakney R, Boynton E, Ravichandiran K, Rindlisbacher T, McKee N, et al. Investigation of the static and dynamic musculotendinous architecture of supraspinatus. *Clin Anat* 2010;23(1):48-55.
- Liu YL, Ao YF, Yan H, Cui GQ. The Hug-up Test: A New, Sensitive Diagnostic Test for Supraspinatus Tears. *Chin Med J (Engl)* 2016;129(2):147-53.
- Koo TK, Li MY. A guideline of selecting and reporting intraclass correlation coefficients for reliability research. *J Chiropr Med* 2016;15(2):155-63.
- Arts IM, Pillen S, Schelhaas HJ, Overeem S, Zwarts MJ. Normal values for quantitative muscle ultrasonography in adults. *Muscle Nerve* 2010;41(1):32-41.
- Linek P. The importance of body mass normalisation for ultrasound measurement of the transversus abdominis muscle: The effect of age, gender and sport practice. *Musculoskeletal Sci Pract* 2017;28:65-70.
- Yanagisawa O, Dohi M, Okuwaki T, Tawara N, Niitsu M, Takahashi H. Appropriate slice location to assess maximal cross-sectional area of individual rotator cuff muscles in normal adults and athletes. *Magn Reson Med Sci* 2009;8(2):65-71.
- Abe T, Loenneke JP, Thiebaud RS. Morphological and functional relationships with ultrasound measured muscle thickness of the lower extremity: a brief review. *Ultrasound* 2015;23(3):166-73.
- Maloney LT. Ultrasound imaging as a tool with which to assess differences in supraspinatus activation between symptomatic and asymptomatic shoulders. [thesis] Oregon, United States: University of Oregon, Clark Honors College; 2016.

Intra-rater reliability of sonographic measurement of the supraspinatus muscle thickness in Empty can, Full can and Hug up tests

Razieh Nazari M.Sc.¹
Mehri Ghasemi Ph.D.^{2*}
Farideh Dehghan-Manshadi
Ph.D.²
Alireza Akbarzadeh-Baghban
Ph.D.³

1- Department of Physiotherapy,
Students' Research Office, School
of Rehabilitation, Shahid Beheshti
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.

2- Department of Physiotherapy,
Physiotherapy Research Centre,
School of Rehabilitation, Shahid
Beheshti University of Medical
Sciences, Tehran, Iran.

3- Department of Basic Sciences,
Proteomics Research Centre,
School of Rehabilitation, Shahid
Beheshti University of Medical
Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Received: 06 Aug. 2017 Revised: 01 Dec. 2017 Accepted: 08 Dec. 2017 Available online: 09 Dec. 2017

Background: Sonography is used for measuring the muscle morphology including length, depth, cross-sectional area, bulk and pennation angle. The supraspinatus is the most common affected muscle among the rotator cuff muscles. There is no study about the reliability of sonographic measurement of supraspinatus thickness in the positions of empty can (EC), full can (FC) and hug up (HU) tests. The present study aims to investigate the intra-rater reliability of the measurement of sonographic thickness of supraspinatus muscle in the rest and positions of the EC, FC and HU tests.

Methods: The present study was a descriptive-analytic study which was carried out in a cross-sectional method on ten healthy women aged: 22.10 ± 2.76 years without any tendon pathology. The study was carried out during four weeks (January to March in 2017). The supraspinatus thickness was scanned during rest and contracted states. The positions of measuring ultrasonic thickness of supraspinatus were as follow: position of EC test: the arm in 90-degree elevation in the scaption plane with the thumb-down, position of FC test: the arm in 90-degree elevation in the scaption plane with the thumb-up, position of HU test: the palm of hand was placed on the opposite shoulder with the elbow flexed using a 0.5-kg weight cuff. Intra-rater reliability of ultrasonic muscle thickness measurements were examined in one day.

Results: All intra-rater reliability values were equal or more than 0.90: the value was 0.90 (95%CI: 0.65-0.97) in the rest position, while for the measurement of ultrasonic thickness of the supraspinatus was 0.96 (95%CI: 0.87-0.99) in the position of EC test, 0.97 (95%CI: 0.90-0.99) and 0.96 (95%CI: 0.86-0.99) in the positions of FC and HU tests, respectively.

Conclusion: Measurement of ultrasonic thickness of supraspinatus muscle is a reliable method in the rest and positions of EC, FC and HU tests. This method can be used to compare the muscle thickness changes in the positions of the above tests.

Keywords: muscle thickness, reproducibility, test, ultrasonography.

* Corresponding author: Department of Physiotherapy, School of Rehabilitation, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Opposite to Bouali Hospital, Damavand Ave., Tehran, Iran.
Post code: 1616913111
Tel: +98 21 77561723
E-mail: mehri_ghasemi@sbmu.ac.ir